



การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8  
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”  
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม  
ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร  
Transformational Leadership of School Administrators Affecting Moral Inculcation of  
Students in Bang Khae District Schools, Bangkok

ณัฐรัชฎาณิชา นวลจันทร์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: s66561802035@ssru.ac.th

กัญญรัชการย์ เลิศอมรศักดิ์<sup>2</sup>

E-mail: ganratchakan.le@ssru.ac.th

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

#### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ  
ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค  
กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง  
คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งหมด  
205 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์  
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ  
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การปลูกฝัง  
คุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด  
3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน  
สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
ที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของ  
นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการ  
คำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของครู  
ในสังกัดกรุงเทพมหานครได้ร้อยละ 56.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

**คำสำคัญ:** ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ผู้บริหารสถานศึกษา, การปลูกฝังคุณธรรม



## Abstract

This research aimed to study the transformational leadership of school administrators and its influence on instilling moral values in students at schools under the Bangkok District Office, Bangkok. This was a quantitative study using questionnaires as the data collection tool. The sample consisted of school administrators and teachers under the Bangkok District Office in the academic year 2024, totaling 205 participants. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation, namely Pearson's correlation coefficient and multiple regression analysis. The findings revealed that: 1) The overall level of transformational leadership among school administrators under the Bangkok District Office, Bangkok, was at the highest level. 2) The overall level of moral cultivation among students in schools under the Bangkok District Office was also at the highest level. 3) There was a high positive correlation, statistically significant at the .01 level, between the transformational leadership of school administrators and the cultivation of moral values in students. 4) The aspects of transformational leadership that significantly influenced students' moral cultivation were academic leadership, individualized consideration, and intellectual stimulation. These variables jointly predicted 56.80% of the variance in instructional management by teachers under the Bangkok Metropolitan Administration, with statistical significance at the 0.01 level.

**Keywords:** Transformational Leadership, School Administrator, Moral Cultivation

## บทนำ

ในปัจจุบันสถานศึกษาต้องเผชิญกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา พฤติกรรมเหล่านี้อาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น อิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์ การเลี้ยงดูจากครอบครัว และสภาพแวดล้อมในชุมชน ตัวอย่างของพฤติกรรมที่ต้องแก้ไขปรับปรุง ได้แก่ การไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน การทะเลาะวิวาท การใช้คำพูดไม่สุภาพ และการขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างมาก เนื่องจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนสามารถส่งผลกระทบต่อทั้งการเรียนรู้ภายในห้องเรียนและสภาพแวดล้อมโดยรวมของสถานศึกษา การแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยการใช้แนวทางที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่ดี



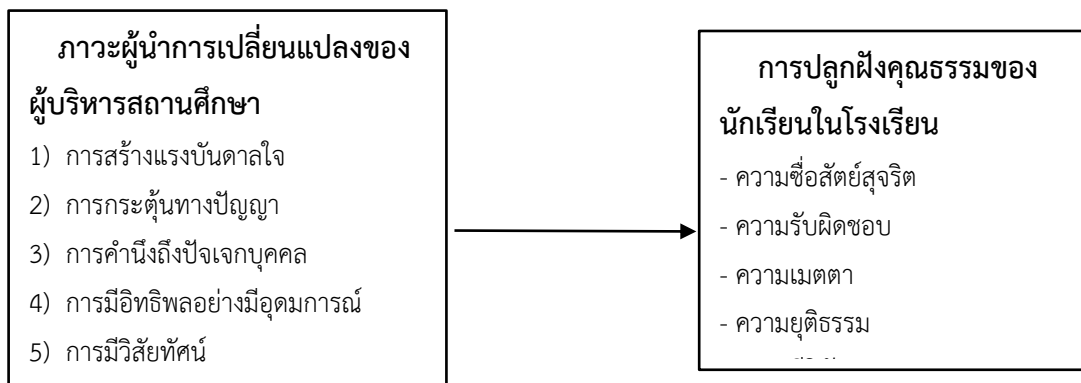
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากสามารถสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม และเป็นแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นได้โดยการสร้างวิสัยทัศน์และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม การกำหนดแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นคุณธรรม เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม การกำหนดค่านิยมหลักของโรงเรียน รวมถึงการมีนโยบายที่สนับสนุนให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้นำพฤติกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อทั้งครูและนักเรียน ดังที่ Burns (1978) กล่าวถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่า ผู้นำที่ดีต้องเป็นต้นแบบของความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความรับผิดชอบ การพัฒนาครูให้เป็นผู้ส่งเสริมคุณธรรมผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะต้องสนับสนุนให้ครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาคุณธรรมของนักเรียน โดยอาจจัดการอบรมเกี่ยวกับการสอนคุณธรรมในห้องเรียน และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Leithwood & Jantzi (1999) ที่ระบุว่าผู้นำทางการศึกษาต้องส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน การใช้มาตรการที่สร้างสรรค์ในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียนผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะไม่ใช้มาตรการลงโทษอย่างรุนแรง แต่จะมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงบวก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสังคมอย่างยั่งยืน

การปลูกฝังคุณธรรมให้นักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากคุณธรรมเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตที่ดี หากนักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีคุณธรรมจะสามารถแยกแยะถูกผิด มีจิตสำนึกที่ดีและมีทัศนคติที่เหมาะสมต่อสังคม การปลูกฝังคุณธรรมตั้งแต่วัยเยาว์จะช่วยลดปัญหาสังคม กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายคือ “ยึดคุณธรรม นำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตยพัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข” โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน การศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่างๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดีงาม การพัฒนามนุษย์ตามหลักพุทธศาสนา ได้กล่าวถึงการฝึกฝนพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ตามหลักไตรสิกขา อันประกอบด้วย ศีล สมาธิ ปัญญา หรืออีกนัยหนึ่งคือ พฤติกรรม จิตใจ และปัญญาไปพร้อมกัน โดยเน้นที่การพัฒนาปัญญาเป็นแกนหลักสำคัญของกระบวนการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งทั้งหลายตามที่เป็นจริง สามารถเข้าใจเหตุปัจจัยและแก้ไขปัญหาได้



ในบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสามารถส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน ทั้งในด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ช่วยหล่อหลอมเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการที่สถานศึกษามีผู้นำที่มีบทบาทด้านการเปลี่ยนแปลงพร้อมพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการเรียนรู้คู่คุณธรรม การดำเนินงานเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถปลูกฝังคุณธรรมให้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นรากฐานที่มั่นคงของสังคมที่ดีในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษา และการปลูกฝังพัฒนาคุณธรรมนักเรียนอันจะส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย



## วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร

## ขอบเขตของการวิจัย

### 1. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 12 สถานศึกษา จำนวน 437 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครู จำนวน 402 คน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2567) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามลักษณะของสถานศึกษา โดยได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 205 คน

### 2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล 4) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 5) การมีวิสัยทัศน์ 6) การเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ การปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนในโรงเรียน ซึ่งพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์สุจริต 2) ความรับผิดชอบ 3) ความเมตตา 4) ความยุติธรรม 5) ความมีวินัย

### 3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในปีการศึกษา 2567 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่มีนาคม พ.ศ. 2566 ถึงธันวาคม 2567



## วิธีดำเนินการวิจัย

### 1. ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ลักษณะสำรวจ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

### 2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม  
ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา  
ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน

### 3. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนตามสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2567 ทั้งหมด 12 สถานศึกษา จำนวน 437 คน ผู้วิจัยได้เลือกการใช้แบบสอบถามมาเป็นเครื่องมือในการสำรวจกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อ การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร และได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร หนังสือวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำแบบสอบถามทุกฉบับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วมาทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลที่ได้จะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence; IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี มีคุณสมบัติและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสถิติทดสอบความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) = 0.983 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

### 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 205 ชุด ผ่าน Google Form ให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงรายละเอียดและความมุ่งหมายของการวิจัย และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

### 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (index of item objective congruence : IOC) 2) ค่าความเชื่อมั่นของ



แบบสอบถามตอนที่ 2 ตอนที่ 3 และทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดลองสมมติฐาน ประกอบด้วย 1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) 2) การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

### ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ( $\bar{X} = 4.50$ , S.D.= 0.59) อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ ( $\bar{X} = 4.66$ , S.D.= 0.43) 2) การกระตุ้นทางปัญญา ( $\bar{X} = 4.65$ , S.D. = 0.41) 3) การเป็นผู้นำทางวิชาการ ( $\bar{X} = 4.64$ , S.D.= 0.45) 4) การสร้างแรงบันดาลใจ ( $\bar{X} = 4.63$ , S.D. = 0.44) 5) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ( $\bar{X} = 4.63$ , S.D.= 0.48) ตามลำดับ

2. การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ( $\bar{X} = 4.74$ , S.D.= 0.41) ความยุติธรรม ( $\bar{X} = 4.70$ , S.D. = 0.42) ความเมตตา ( $\bar{X} = 4.71$ , S.D.= 0.44) ความมีวินัย ( $\bar{X} = 4.70$ , S.D. = 0.42) ความรับผิดชอบ ( $\bar{X} = 4.69$ , S.D.= 0.44) ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง .742 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง ( $r = 0.555 - 0.712$ ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่  $X_6$  มีความสัมพันธ์ระดับ .712  $X_2$  มีความสัมพันธ์ระดับ .690  $X_3$  มีความสัมพันธ์ระดับ .690  $X_4$  มีความสัมพันธ์ระดับ .672  $X_5$  มีความสัมพันธ์ระดับ .671 และ  $X_1$  มีความสัมพันธ์ระดับ .555



4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร มีผลผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา  $X_6$  เป็นตัวพยากรณ์สามารถพยากรณ์การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 50.70 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์  $X_3$  เข้าไป จะมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 54.90 เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 4.20 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์  $X_2$  เข้าไป จะมีอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 56.80 เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 1.90 โดยผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ  $X_6$   $X_3$  และ  $X_2$  โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ คือ 0.290, 0.277 และ 0.246 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งสามร่วมกันพยากรณ์ แปรปรวน ของการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 56.80 และสามารถเขียนสมการถดถอย ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้คะแนนดิบ

$$Y' = 1.518 + 0.2596 + 0.1913 + 0.2432$$

สมการพยากรณ์การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยใช้ คะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.2906 + 0.2773 + 0.2462$$

#### อภิปรายผล

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปราย และนำเสนอ ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การกระตุ้นทางปัญญา 3) การเป็นผู้นำทางวิชาการ 4) การสร้างแรงบันดาลใจ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารส่วนใหญ่สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียนได้อย่างชัดเจน และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังครูและบุคลากรในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและเกิดแรงจูงใจ ส่งผลให้ครูมีความพร้อมในการปรับการสอนให้ตอบสนองต่อนโยบายและแนวโน้มใหม่ เช่น หลักสูตรฐานสมรรถนะ หรือการใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน สอดคล้องกับสายฝน สวัสดิ์เอื้อ (2566) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการสื่อสาร



การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความสามารถในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การสร้างแรงบันดาลใจ และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี และสอดคล้องกับ สินาถ อานามนารถ (2566) ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องกระตุ้นจิตใจให้ผู้น้อมตามมีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ผู้นำต้องการ ทั้งนี้ต้องมีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นให้เกิดความกระตือรือร้น ริเริ่มสร้างสรรค์วางแผน และจัดการให้เกิดความร่วมมือระหว่างสมาชิกด้วยกัน ทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ที่องค์การกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความยุติธรรม ความเมตตา ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักและความมุ่งมั่นของโรงเรียนในการบ่มเพาะคุณธรรมให้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังสะท้อนว่าโรงเรียนในเขตบางแคให้ความสำคัญกับการสร้างคนดีควบคู่กับการสร้างคนเก่ง อันเป็นแนวทางสำคัญของการจัดการศึกษายุคใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ พระธีรดา สมจิตโต (2565) ที่กล่าวว่า คุณธรรมทางพระพุทธศาสนาสามารถพัฒนาจิตใจของนักเรียนเพื่อให้ได้คุณสมบัติของความเป็นมนุษย์อันเป็นไปเพื่อความสุขของตนเองและการอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักเขตบางแค กรุงเทพมหานคร สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 56.80 โดยมีตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ จำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

3.1 ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 50.70 เนื่องจากเป็นองค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลโดยตรง ครอบคลุม และสามารถเชื่อมโยงแนวนโยบาย เป้าหมายเชิงคุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ครบถ้วนที่สุด จึงมีความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของการปลูกฝังคุณธรรมในนักเรียนได้มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จิรายุ ศรีสง่าชัย (2561) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตร การกระตุ้นการใช้ปัญญา การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการนิเทศติดตาม ประเมินผลงานวิชาการถือว่ามี ความสำคัญต่อความสำเร็จของสถานศึกษา

3.2 ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลเป็นตัวแปรตัวที่สองที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 54.90 เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญต่อความแตกต่างของแต่ละบุคคล มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียน รองจากบทบาทผู้นำทางวิชาการ โดยผู้บริหารเข้าใจความแตกต่างระหว่างนักเรียน เมื่อผู้บริหารดูแลและให้ความสำคัญต่อนักเรียนและครูแต่ละคนอย่างเป็นรายบุคคล ย่อมสร้างความรู้สึกผูกพัน ความไว้วางใจ และแรงจูงใจในการประพฤติปฏิบัติตนในทางคุณธรรม จึงทำให้ตัวแปรนี้มีอำนาจพยากรณ์ร่วมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ สินาถ อานามนารถ (2566) ที่กล่าวว่า ผู้นำจะมี



ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำที่ให้การดูแล เอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญผู้นำจะเป็นที่ปรึกษา เพื่อการพัฒนาผู้ตามโดยจะเอาใจใส่ในด้านความต้องการของปัจเจกบุคคล

3.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา เป็นตัวแปรตัวที่สามที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ ร้อยละ 56.80 เนื่องจากผู้นำที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดอย่างลึกซึ้งและมีเหตุผล มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณธรรมนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของคุณธรรม ได้ลึกซึ้งกว่าการท่องจำ นักเรียนที่ถูกฝึกให้คิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล ย่อมมีแนวโน้มที่จะพิจารณาถึงผลกระทบของการกระทำมากขึ้น นำไปสู่ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์ในระดับที่สูงขึ้น ขณะที่ด้านผู้นำทางวิชาการสร้างโครงสร้างระบบการเรียนรู้ และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลสร้างความผูกพันทางจิตใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญาจะทำให้ผู้เรียนตระหนักและเข้าใจในระดับเหตุผล จึงถือเป็นกลไกที่ทำให้การปลูกฝังคุณธรรมเป็นไปอย่างลึกซึ้ง ครบมิติ และยั่งยืน

### ข้อเสนอแนะ

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียนในโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ที่การศึกษามีความแตกต่างกันทั้งด้านสภาพสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการโรงเรียน การวิจัยในพื้นที่หลากหลายจะทำให้สามารถเปรียบเทียบและค้นหาวิธีการบริหารที่ประสบความสำเร็จในการปลูกฝังคุณธรรมในนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมของนักเรียน โดยศึกษาความแตกต่างในแต่ละระดับการศึกษา แยกกลุ่มตัวอย่างเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อการปลูกฝังคุณธรรมในแต่ละช่วงวัยของนักเรียน

### เอกสารอ้างอิง

- นิลาวัลณ์ จันทะรังษี. (2567). ภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 6(3), 301–317.
- มารยาท คงเมือง. (2559). คุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 . ภัณฑิลาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.



การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8  
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”  
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

- 
- รัชตากรณ์ มะลิซ้อน. (2566). รูปแบบการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารชุมชนวิจัยและพัฒนาสังคม, 178–191.
- สายฝน สวัสดิ์เอื้อ. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ประถมศึกษา ขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วารสารมจรอุบลปริทรรศน์, 8(3), 1381–1390.
- สินาด อานามนารถ. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ คุณภาพ ชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. วารสารนวัตกรรม การจัดการศึกษาและการวิจัย, 6(5), 1097–1108.
- Dohyoung Koh, & Lee, K. (2019). Transformational leadership and creativity: A meta-analytic review and identification of an integrated model. *Journal of Organizational Behavior*, 40(6), 625–650. <https://doi.org/10.1002/job.2355>
- Leithwood, K., & Jantzi, D. (2005b). Transformational leadership. *The essentials of school leadership*, 31, 43.
- Reza, M. H. (2019). Components of transformational leadership behavior. *EPRA International Journal of Multidisciplinary Research*, 5(3), 119–124.